

(Нови Репортер, 29. 9. 2012)

Крајем претходне седмице, Уставни суд Босне и Херцеговине коначно је преломио – одбачен је приговор Странке демократске акције поводом намјере политичке конкуренције да смијени представнике СДА у Савјету министара БиХ. Логично, од самог почетка те тракавице било је јасно колико је неозбиљна иницијатива заснована на тврдњи да ће бити угрожен национални интерес Бошњака, уколико без фотеља остану Садик Ахметовић, Мухамед Ибрахимовић и Фуад Касумовић, а на њихова мјеста дођу припадници истог народа. Међутим, ишчекивање евентуалног позитивног одговора Уставног суда и није било у плановима партије Сулејмана Тихића, јер је очигледно да су у СДА том опструкцијом већ покренуте процедуре у Парламентарној скупштини искључиво настојали да купе вријеме. С њиховог становишта, такав потез јесте имао ефекат, пошто се током периода неопходног да Суд узме у разматрање захтјев Странке демократске акције фактички истопила већина која је могла да доведе до излазних врата два министра и једног замјеника министра из те политичке опције.

Јер, предсједник Социјалдемократске партије и министар иностраних послова БиХ Златко Лагумџија у међувремену је био толико комотан, да је помислио да може да потпуно самостално креира спољну политику, у комплексној земљи у којој се о најважнијим аспектима те проблематике ипак мора постићи двоентитетска и тронационална сагласност. При томе, радило се о питању које се никако не може третирати као маргиналија, будући да је Лагумџија, без одлуке Предсједништва БиХ, дао директиву представнику Босне и Херцеговине у Генералној скупштини Уједињених нација да гласа за резолуцију о Сирији. Ријеч је о апсолутно пристрасном документу, са понављањем општих мјеста западне политике у односу на рат у тој блискоисточној држави. Дакле, призма већ виђена мноштво пута, од Балкана, преко Либије, до Дамаска и Алепа, уз „добре момке“ послушне спрам Вашингтона и „лоше момке“ склоне да се јогуне пред „генијалним замислима“ Сједињених Америчких Држава.

Неупотребљиви поклон: Наравно, тај папир, усвојен у УН, има тек симболичан значај и

неће бити пресудан за расплет сукоба у Сирији. Али, за БиХ, односно, прије свега за Републику Српску, читав ситуација је важна као гест (не)сврставања у актуелном глобалном одмјеравању снага великих сила. РС има читав низ разлога, од емотивно-пријатељских до политичко-економско-интересних, да кроз институције Босне и Херцеговине заузме идентичан став о сиријској кризи као Русија, па и Кина. Пошто то због бошњачке континуиране лојалности свим вашингтонским хировима није реално, могуће је бар да БиХ не контрира позицији Москве и Пекинга. Ипак, Лагумџија је погрешно закључио да у Бањалуци нико не обраћа пажњу на такве токове свјетске „високе политике“ и, дајући миг посилном на Ист Риверу, озбиљно је довео у питање скоро остварену сопствену побједу у надгорњавању са бившим партнерима из Странке демократске акције.

На путу до тог циља, Лагумџија је био спреман на велике уступке. Јесте закопао ратне сјекире са дугогодишњим ривалом Фахрудином Радончићем и отворио процес увођења његових људи у власт, по цијену падања у несвијест бројних фанова СДП-а. Јесте пристао да поништи предности остварене у бици са два ХДЗ-а, фактички прихватајући све услове Драгана Човића и Боже Љубића и посипајући се пепелом због ранијег формирања „платформашке“ владајуће коалиције у Федерацији. Ипак, потцијенио је значај руског фактора за РС, који је повезао Савез независних социјалдемократа и Српску демократску странку у заједничкој иницијативи за смјену Златка Лагумџије са функције министра спољних послова БиХ. Дакле, иритантна црта посљедњег примјера Лагумџијине бахатости била је толико наглашена, да ни предстојећи дуел СНСД-а и СДС-а на локалним изборима није био препрека да се томе покуша стати у крај.

Предсједнику СДП-а у заустављању неочекиваних тензија са водећим странкама из РС није помогла ни чињеница да је за спорну резулацију у УН гласала и Србија, чија нова власт такође почиње да води све израженију проруску политику, али очигледно жели да настави с немогућом варијантом сједења на двије столице - не заборављајући при томе ни будућу функцију Вука Јеремића у Генералној скупштини и потенцијалне изливе бијеса Стејт департамента ка онима који „чачкају“ америчку мечку. У сваком случају, након сиријске епизоде, Лагумџија је од готовог направио вересију, а недавна пресуда Уставног суда, која би му у претходним околностима апсолутно одговарала, сада је за

њега тек неупотребљиви поклон.

Водовод и канализација: Иако је за 6. септембар најављена сједница Представничког вијећа Парламентарне скупштине БиХ, са иницијативом за смјену Лагумџије на дневном реду, објективно, није велика вјероватноћа да би ствари могле да крену у том правцу. Није спорно, за такву опцију гласаће 13, а можда и свих 14 посланика из РС. Када је ријеч о 28 посланика из Федерације, први човјек СНСД-а и предсједник Републике Српске Милорад Додик изјавио је да би већину за опозив министра спољних послова могло чинити 12 посланика из ФБиХ. Ту сигурно не треба рачунати на осам мандата СДП-а, а готово стопроцентно ни на четири мандата Радончићевог СББ-а. На другој страни, седам посланика СДА и један представник ХСП-а већ су се, сагласношћу њихових лидера, сврстали на страну Лагумџијиних „рушитеља“, мада из другачијих разлога од партија из РС, наравно, првенствено – реваншистичких. Ту су, затим, два ХДЗ-а са четири посланика, а по сигнаlima из њихових редова не дјелује да су нарочито спремни да учествују у обарању шефа СДП-а, иако му, ето, мало замјерају да је био нетактичан према Србима са том Сиријом.

Значи, међу „федералцима“ је, до ове ставке „пребројавања“, 16 посланика, условно речено, уз Лагумџију, а осам против њега. Преостају два посланика Странке за БиХ и по један посланик Демократске народне заједнице и Народне странке „Радом за бољитак“. Партија чији је оснивач Харис Силајџић изјаснила се да неће бити дио те приче, док у странкама браће Лијановић и Фикрета Абдића „мудро“ ћуте. Али, све и да и они буду у „антилагумџијском фронту“, семафор показује – 18:10, против иницијативе из РС. Мада је реалнији исход – 20:8, без обзира на то колико ће у првој категорији бити уздржаних, што све заједно Лагумџији, ипак, гарантује опстанак на функцији министра.

Међутим, од читаве те дневно-политичке математике, важније је ко ће у дефинитивном расплету чинити владајућу структуру, прије свега на нивоу БиХ, али и у Федерацији. Бизарно, али веома извјесно – никаквог расплета неће ни бити, све до нових избора 2014. Јер, дуготрајна пат-позиција знатно је реалнија од некаквих прекомпозиција. За

„спектакуларни“ преокрет неопходно је да Радончић, Човић и Љубић у догледно вријеме пусте низ воду Лагумцију, а увјерљиво дјелује теза да им у овом периоду није баш до тога, пошто још уживају у утиску да је СДП, након разлаза са СДА и дила са ХДЗ БиХ, ХДЗ 1990 и СББ, у новој коалицији „покојник“, а они „пуковници“. Чак и да два ХДЗ-а пристану да се, зарад „партнерства“ са Бањалуком, окрену странкама из РС и СДА с циљем нове конфигурације власти у БиХ, за то им је, међу бошњачким странкама, неопходан бар СББ. На политичкој сцени Босне и Херцеговине јесте било фрапантних недоследности и невјероватног камелеонства међу скоро свим актерима, али, осовина СББ – СДА у овој фази стварно би представљала овдашњи допринос за Гинисову књигу рекорда. У превртљивости, ако та дисциплина постоји у њиховим издањима.

На крају, и од будућег састава власти у БиХ и ФБиХ битније је како ће данашњи простор Босне и Херцеговине, у државно-правном смислу, уопште изгледати за двије, пет, 10 или више година. Наравно, постоје различите пројекције – од оних у којим актуелна БиХ више не постоји, до оних у којим егзистира, у најригиднијем могућем виду за РС и четири федерална кантона са хрватском већином. Након протеклих мјесеци, јасно је да најфанатичнији носиоци таквог централистичког концепта више нису актуелни предсједници СДП-а и СДА, већ два члана Предсједништва БиХ из Федерације. „Хрват“ Жељко Комшић и панисламиста Бакир Изетбеговић увелико су преузели заставу бошњачког максимализма од Лагумције и Тихића. „Секуларни“ Комшић би тај барјак најрадије усмјерио у друго вријеме – у период када је БиХ била „социјалистичка република“, с тим што би овог пута, што се њега тиче, сасвим била довољна реинкарнација Бранка Микулића, без клона Хамдије Поздерца. С друге стране, Изетбеговић јуниор би, ако је судити по његовом посљедњем говору у Бихаћу, промјенио локацију земље – измјестио би је на сјевер Африке или у Азију. „Овај тренутак је пресуђујући, вал слободе са истока, продор исламске свијести довео је БиХ у нову позицију, поготово након става наше земље у вријеме револуције у Либији. Од тада, мала Босна је учинила велику ствар за исламски свијет и нови системи нас стављају на високо мјесто“, каже Бакир.

А Република Српска? Како она дочекује „нове системе“ и „висока мјеста“? Тренутно нема баш превише времена да се у то удубљује. Јер, ближе се локални избори. Нема дилеме, важно је како у нашим срединама функционише улично освјетљење и водовод. Али,

Вересија од готовог

Пише: Саша Бижић
петак, 31 август 2012 01:01

послије 7. октобра, неко из РС мораће да се позабави и канализацијом - „мале Босне“, која чека „вал слободе са истока“.